

# Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

## ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Σύνδρομνται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς  
**Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν**

καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπερι κα. « Βατίλας »

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασιν τοῖς  
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη παρελθόντων ἐτῶν εὐρίσκονται παρ' ἡμῖν  
καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

11 Ὀδὸς Μουσῶν 11

Ἀπέναντι Νέας Ἐφημερίδος

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ'  
ἐκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς  
ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνε-  
ται δεκτὴ μόνον ἐντὸς οκτα-  
ήμερων.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα  
εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν  
Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρὸ  
γραφα δημοσιεύμενα ἢ μὴ  
δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυ-  
πόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα  
τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστέλ-  
λοῦσας δὲν εἶναι δεκτά. —  
Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς  
τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυν-  
σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλουσι  
γραμματόσημον 50 λεπτῶν  
πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταῖναι.

### ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὸ κάλλος τῆς νέας θρησκείας. — Σὲ μὴ πεθαμμένη. Ἡ ἐφοχὴ.  
(Ἐκ τῶν συνέτων τοῦ κ. Στ. Μαρτζόκη). — Ἀνδρογυναῖκες τῶν  
γραμμῶν καὶ καλλιτέχνιδες (ὑπὸ Ἐρανιστρίας). — Ἡ Χειραφετη-  
μένη (ὑπὸ Μάριος). — Τὰ ἄσματα τῆς μητρὸς (ὑπὸ δος Μαρίας Πι-  
νέλλη). — Περιλήψις τῆς λογοδοσίας τῆς « Ἐνώσεως ». — Βιβλία. —  
Συνταγαί. — Εἰδοποιήσεις. — Τὸ νυμφικὸν φέρεμα (ἐπιφυλλίς ὑπὸ δος  
Εἰρήνης Νικολαΐδου).

## ΤΟ ΚΑΛΛΟΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Ἐὰν τὸ κάλλος ἐφυγαδέυθη μὲ τὴν ἐξορίαν τῶν ἀρχαίων  
θεῶν, ἐὰν ἡ δουλεία καὶ τὸ σκότος τῶν αἰῶνων ἐπέφεραν αἰ-  
σθητὰς εἰς τὴν φυλὴν ἀλλοιωθεῖς, οὐχ ἤγχιον ὅμως ἢ φύσις τῆς  
Ἑλλάδος, ἡ πλουσία εἰς ἀρμονίας γραμμῶν καὶ εἰς κυματι-  
σμούς χρωμάτων, ἔμεινεν ἀναλλοιώτως ὡραία καὶ ἀναλλοιώ-  
τως τοῦ ὡραίου γόνιμος πηγή.

Ἀπέναντι τοῦ ἐρειπωθέντος Παρθενῶνος ὑψώθη πάντοτε  
μεγαλοπρεπῆς ὁ Ὑμητὸς μὲ τὰς πλαττικὰς ράχεις καὶ μὲ  
τὰς μαλακὰς κορυφὰς του, ὡσεὶ δανεισθεὶς τὴν ἀρμονίαν τῶν  
γραμμῶν του ἀπὸ τὰ μάρμαρα, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τότους αἰῶνας  
ἀντεμετώπιζε. Καὶ ἀπέναντι τοῦ σκελετοῦ τοῦ ἀριστοτεχνι-  
κοῦ ναοῦ τῆς Σουσιᾶδος Ἀθηνᾶς, ἐξηπλοῦντο τότε ὡς καὶ τώρα  
ἄφθιτα καὶ αἰώνια τὰ κάλλη τοῦ Σκρωνικοῦ μὲ τὰ ροδόλουστα  
κύματα τῶν δύσεων τοῦ Ἀττικοῦ ἡλίου. Μὲ τοιαύτας εἰκό-  
νας ἡ φύσις ἔμεινε καὶ εἰς τὴν δουλείαν καὶ εἰς τὴν βρῆχρό-  
τητα ἢ μεγάλη ἀποταμιεύτρια τοῦ ὡραίου, ἢ μεγάλη ἐξευγε-  
νίστρια τῶν ψυχῶν, ἢ μεγάλη μορφώτρια τῶν πνευμάτων.

Διὰ τοῦτο ἡ θρησκευτικὴ μεταρρύθμισις ἐγένετο ἐνταῦθα  
χωρὶς πολλὰς αἰματοχυσίας καὶ ἀγριότητας τερατώδεις καὶ  
ἱεροεξεταστὰς καὶ βραχνιστήρια, τὰ ὁποῖα διεπράττοντο εἰς  
λαοὺς ἡμιδχρῆρους ἐν ὀνόματι Ἐκείνου, ὅστις ἤθελε νὰ διδάξῃ  
τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀδελφότητα τῶν Ἐθνῶν.

Ἡ χώρα τοῦ καλοῦ καὶ ἡ χώρα τοῦ ὡραίου ἀπρηνήθη οὕτω  
τοὺς θεοὺς, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχαν τὴν δύναμιν νὰ τὴν προστα-  
τεύσουν πλέον καὶ ἐνεκολπώθη τὴν θρησκείαν Ἐκείνου, ὅστις  
ἐδίδασκε τὴν ἐλπίδα καὶ ἐνέπνεε τὴν ἐγκαρτέρησιν καὶ ἠν-  
δρῶνε τὰς ψυχὰς καὶ τὰ πνεύματα εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἀτομι-  
κῆς ἐλευθερίας.

Ἡ Οὐρανία Ἀφροδίτη τότε, ἡ θεότης τοῦ ἠθικοῦ κάλ-  
λους παρέδωκε τὰ σκῆπτρά της εἰς τὴν παρθένον τῆς νέας  
θρησκείας, εἰς τὴν μητέρα τοῦ Θεοῦ, τὴν κυοφορήσασαν τὴν  
ἀγάπην καὶ τὴν ἐλπίδα καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν. Καὶ  
ἐκρύφθησαν τότε τὰ κάλλη τῶν γραμμῶν καὶ ἐσβέσθησαν αἱ  
λάμψεις τῶν ὀφθαλμῶν διὰ νὰ ἀνχλάψουν αἱ ἀκτῖνες τῶν  
φωτισμένων ψυχῶν καὶ τῶν ἐμπνευσμένων πνευμάτων.

Τὰ βλέμματα τῶν γυναικῶν δὲν ἐξέπεμπαν πλέον φλόγας  
πυρίνας παθῶν, ἀλλ' ἐσκόρπιζαν γλυκεῖας ἀκτῖνας φωτὸς  
ἀγάπης. Ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκοντο, εἴτε ὑπὸ τὴν ταπεινὴν  
στέγην τοῦ πτωχοῦ, εἴτε ὑπὸ τὴν καλύβην τοῦ ποιμένου,  
εἴτε ὑπὸ τὰς σκοτεινὰς τῶν μαρτυρίων εἰρητὰς τὸ βλέμμα  
τῶν ἀντενάκλα τὸν οὐρανόν.

Αἱ γυναῖκες τότε δὲν ἦσαν μόνον παρθένοι ἀγναὶ καὶ ἀγα-  
θαὶ καὶ μητέρες στοργικαί. Ἦσαν αἱ μεγάλαι ἀπόστολοι τῆς  
ιδεώδους τοῦ Χριστοῦ θρησκείας, αἱ μεγάλαι μάρτυρες τῆς  
ἀληθείας καὶ τῆς ἀγάπης, αἵτινες μὲ τὴν φωτοστεφάνην τοῦ  
μαρτυρίου ὠδηγοῦντο γενναῖα καὶ ἥρωικα εἰς τὸν θάνατον.

Καὶ ἐὰν ὁ φανατισμὸς τῶν πρώτων αἰῶνων ἐξησθένησε φυ-  
σικῶς τὴν φυλὴν καὶ ἐμείωσε τὸ κάλλος, βαθμηδὸν ὅμως καὶ  
κατ' ὀλίγον διεπλάσθη ὁ νέος τύπος τῆς γυναικὸς μὲ τὴν εὐ-  
γενῆ ψυχὴν καὶ μὲ τὴν ἀφυπνισθεῖσάν εἰς τὴν ἀλήθειαν διά-  
νοιαν. Αἱ ὡραῖαι καὶ ἄψογοι γραμμαὶ καὶ τὰ εὐμελῆ τῶν Κα-  
ρυατίδων σώματα καὶ αἱ ὑπερήφανα στάσεις ἀντικατεστά-  
θησαν ἀπὸ τὰς Madona τοῦ Ραφαήλου καὶ τὰς Σαμαρεῖτι-  
δας τοῦ Rembrand. Ὁ Ραφαὴλ ἰδίᾳ ὑπετύπωσε ὑπὲρ πάντα



ἄλλον τὸν νέον τύπον τῆς γυναικός, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὴν ὑπερτάτην ἁρμονίαν τῆς φυσικῆς καὶ ἠθικῆς ὥραίου. Παρθένος ἄγνη καὶ μήτηρ καὶ τροφός ὄχι μόνον σωματῶν, ἀλλὰ καὶ ψυχῶν, ἰδοὺ ὁ νέος τύπος, ἐπὶ τὰ ἔχνη τοῦ ὁποῖου σφυρηλατεῖται τὸ κάλλος καὶ βαίνει σήμερον ἢ νεωτέρα γυνή.

\* \*

Ἡ Ἑλληνίς δὲν εὗρεν ἀκόμη τὴν Ραφαήλῳ τῆς, ἀλλ' εὗρε τὸν ἰδικόν τῆς τύπον. Ἡ Ἀθηναία ἔχει καὶ σήμερον τὰς ὀλίγας Καρυάτιδάς τῆς. Ἐν τῇ ὀλιότητί τῆς ὅμως ἔχει τὸ κάλλος τοῦ ἀφιπνισμένου πνεύματος καὶ τῆς εὐγενοῦς ψυχῆς. Τὸ βλέμμα τῆς ἀντανάκλαξ τὸν ἑλληνικὸν οὐρανόν, εἴτε ὑπὸ τρώγλην πτωχοῦ, εἴτε ὑπὸ μέγαρον πλουσίου, εἴτε ὑπὸ στέγην σχολείου, ἢ ὁποῖα ἐνίοτε ἀντικαθιστᾷ ὀλίγον τὴν στέγην τοῦ μαρτυρίου τῶν πρώτων χρόνων τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἐκεῖ ἐστρεβλοῦντο τὰ σώματα καὶ ἐμωλοπιζόντο αἱ σάρκες καὶ συνετρίβοντο τὰ ὄσθα. Ἐδῶ μέχρι πρὸ ὀλίγου ἀκόμη καὶ σήμερον συνεχῶς στρεβλοῦνται τὰ πνεύματα καὶ μωλοπιζοῦνται ὁ νοῦς, καὶ πληγόνονται αἱ ψυχαί.

Διὰ τοῦτο ἡ μαθητικὴ ἡλικία εἶναι ἡ κρίσιμος ἡλικία τοῦ κάλλους. Διὰ τοῦτο αἱ πτωχαὶ μαθήτριαι αἱ ἐξηντημέναι ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν τῶν ἐξετάσεων καὶ ἀπὸ τοὺς κόπους τοῦ πνεύματος καὶ ἀπὸ τοὺς πόνους τῆς ἐπὶ τόσα εἴη δοκιμαζομένης ψυχῆς, χάνουν τὴν γοητείαν τῶν ὠραίων ὀφθαλμῶν καὶ τὴν ἀνθηρότητα τῶν νέων μετώπων καὶ τὴν θαλερότητα τῶν ἐρυθρῶν χειλῶν καὶ εἰς τὰς ἑορτὰς τὰς ἐπισήμους παριστοῦν καὶ αἱ εὐεϊδεῖς ἔτι ἐξ αὐτῶν τὸ θέαμα τὸ μελαγχολικὸν τοῦ πρῶτου μαρκαμοῦ καὶ τῆς ἀσχημίας, διὰ τὴν ὁποῖαν τόσον ἀπελπιστικὰς ἔρρηξαν κραυγὰς καὶ μετὰ τὴν θυμηδίαν ἔγραψαν αἱ συνάδελφοι τοῦ «Σκριπ» καὶ τοῦ «Ἐμπρός».

ΣΟΝΕΤΤΑ

Μεγάλως τιμᾶς ἠξιώθη ὁ συμπαθὴς ἐκ Ζακύνθου ποιητής, κ. Στέφανος Μαρτζώκης ὁ ὁποῖος καὶ εἰς τὸ ὕψος τῆς ποιήσεως του καὶ εἰς τὸ πάθος, μεθ' οὗ πλέκει τοὺς στίχους του ἀνήκει ὀλόκληρος εἰς τὴν Ἰταλικὴν σχολὴν τῆς ἀναγεννήσεως.

Ἐκλογή ὠραίων σονέτων του ἐδημοσιεύθη κατ' αὐτὰς ἐν Παρισίοις δαπάναις τοῦ ἐκεῖ ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων συλλόγου, τῆς πρωτοβουλίᾳ τοῦ διαπρεποῦς Ἑλληνιστοῦ κ. Legraud καὶ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν ὠραίαν ἐκδοσιν Ἰλλίων σπουδαστῶν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης.

Τὰ ὠραῖα σονέτα εἰς τὰ ὁποῖα βροντοῦν οἱ κερκῆνοι τοῦ πάθους τοῦ κ. Μαρτζώκη, καὶ ἀπιθηροβολοῦν αἱ φλόγες τῆς αἰματωμένης καρδίᾳς τοῦ Ζακύνθου ποιητοῦ, ἐδημοσιεύθησαν εἰς ὀλίγα ἀντίτυπα, ἐκ τῶν ὁποῖων ἠξιώθημεν νὰ ἀποκτήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἔν. Ἐξ αὐτῶν μεταφέρομεν σήμερον δύο Σονέτα, ἵνα καὶ αἱ ἀναγνωστρίαι μας γνωρίσουν τὸν Ἑλληνα ποιητὴν, ὁ ὁποῖος τόσας καὶ παρ' ἡμῖν χεῖρας συμπληθεῖας καὶ τόσον τιμᾶται μεταξὺ τῶν συγχρόνων λογίων.

Σὲ μὲν ἀπεθαιμμένη

Ἄν οἱ θεοὶ εἴ  
Ὀλύμπου μόνο ζοῖνε  
στὴ μαγικῇ τοῦ τραγοῦδιου ἁρμονίᾳ,  
καὶ ἀφ' τὸν αἰθέρα πλὴξ δὲν κυβερνοῦνε  
τὸν ἥλιο καὶ τὰ δάμαστα στοιχεῖα.

Ἄν χοροὶ στοὺς τοὺς δὲν ἀντηχοῦνε,  
Ἄν δὲν καπνίζῃ ἡ ἀφθορᾶ θυσία,  
ὅμως στὸν κόσμο ἀκόμη κατοικοῦνε  
τὰ πλάσματα τὰ αἰώρια τοῦ Φειδία.

κ' ἐγὼ, πολίτης κόσμου παναρχαίου,  
τάγγν' εἰδωλό μου νὰ λατρεύω ξέρω  
καὶ νᾶμαι δοῦλος πάντοτε τῶραλου.

κι ἂν τρέχω στὸ ραῦ σου, ἀρχαία θεά μου,  
ἐκατόμβῃ δὲν ἔχω νὰ προσφέρω,  
μὰ θὰ θυσιάσω ἔμπρός σου τὴν καρδιά μου.

Ἡ ἐξοχή

Προβαίνει ὁ ἥλιος σ' ὄλη του τὴ χάρη  
κι ἀπὸ λάμψη τοὺς κάμπους πλημμυρίζει.  
Μεσ' στὸ χωράφι, ἀτμητο ζευγάρι  
ἀπὸ βόδια θωρεῖς νὰ τριγυρίζῃ.

Ἐδῶ κοιτᾶς περήφανο μοσχάρι  
στ' ὀλόξανθο σιτάρι νὰ βαδίζῃ,  
ἔν' ἄλλο ἐκεῖ γυμμένο στὸ χορτάρι  
καὶ τὸ πλατὺ βουθούνη νὰ καπνίζῃ.

Μέριες ἀξίνες σκάπτουε τὴ γῆ  
κι ὑψωμένες στὸν ἥλιο λαμπυρίζουν.  
στοὺς κάμπους βασιλεύει θεῖα σιγὴ.

κ' ἐν ᾧ θωρεῖς τὰ σπῖτια νὰ καπνίζουν,  
ἄλλο πιά δὲ γρικᾶς, τὴ χαρηνγῆ,  
παρὰ τὰ βόδια ἀγάμι νὰ μουγκρίζουν.

ΑΝΔΡΟΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΡΙΑΙ

Καὶ εἰς τὰς ἡμέρας μας αὐτὰς αἱ ἐξανδριζόμεναι γυναῖκες δὲν λείπουν. Ἡ κ. Jane Dieulafoy καὶ ἡ κ. Paul Bonnetain ἀκολουθοῦσαι τοὺς ἐξερευνητὰς συζύγους των εἰς τὰ ἀρχαιολογικὰ ταξείδια των γίνονται οἱ πολυτιμότεροι συνεργάται των καὶ οἱ ἀσφαλέτεροι σύντροφοί των. Ἀνδρικά ἐνδεδυμέναι καὶ τότε ὡς καὶ τώρα, μετὰ τὸ σιγάρον των εἰς τὸ στόμα, ὑπῆρξαν ἀκούραστοι καὶ ἀκαταπόνητοι, ἡμέρας ὅλας ἐφιπποῦν ὑπὸ τὴν θερμότητα τῶν τροπικῶν καὶ ὑπὸ περιπετείας, αἱ ὁποῖαι ἀπῆλπιζαν τὴν ἐξ ἀνδρῶν συνοδείαν των.

Ἡ μόνη διαφορὰ μεταξὺ τῶν σημερινῶν καὶ τῶν παλαιῶν εἶναι, ὅτι ἐκεῖνα ἐνεδύοντο ἀνδρικά διὰ νὰ κρούσωσι τὸ φῦλον των, ἐνῶ σήμερον αἱ γυναῖκες ταξιδεύουν ἐν πλήρει μεσμβρίᾳ καὶ πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ κόσμου ἔλου ἐτοιμάζουσι τὰς ἀποσκευὰς των καὶ τὰς νέας των ἐνδυμασίας. Καὶ ἐπιστρέφουσαι δημοσιεύουν εἰς ὠραίας ἐκδόσεις τὰς ἐκ τῶν ταξιδιῶν των ἐντυπώσεις των.

Ἀνδρογυναῖκες ὑπῆρξαν ἐπίσης ἡ κόμητσα Ida de Hahn-Hahn, ἡ φλωρεντινὴ κόμητσα d'Albani, ἡ δούκισσα de Popoli, ἡ Clara Mandt. Ἀνδρογυναῖκες ἐπίσης αἱ μεταρρυθμίστριαι ὡς ἡ Louise Aston καὶ ἡ Annita Garibaldi.

Ἡ Λουίζα Ἀστὼν ἦτο Πρωσσία, ἡ ὁποία ἀπὸ τὴν νεότητά τῆς ἐμύθησε εἰς τὰς ἰδέας τῆς γυναικείας χειραφετήσεως,

τὰς ὁποῖας ὅμως δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπαρμότῃ εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὅπου εἶχεν ἀποκατασταθῆ. Διὰ τοῦτο διεδέχθη τὸν σύζυγόν τῆς, μετέβη εἰς Βερολίνον τὸ 1846 καὶ ἐκεῖ ἱδρύσεν ἐφημερίδα «der Treischärler» δι' ἧς ἐκήρυττε τὰς περὶ τῆς γυναικείας χειραφετήσεως ἰδέας τῆς. Μὴ ἀρκεσθεῖσα εἰς τοῦτο, ἄκρω ἐλευθερόφρων καὶ ριζοσπάστρια ἐνεδύθη ἀνδρικά, καὶ μετὰ τὸ σιγάρον εἰς τὸ στόμα διέτρεχε τὰς ὁδοὺς τοῦ Βερολίνου καὶ ἐκήρυσσε τὰς ἰδέας τῆς.

Αἱ ἀρχαὶ τοῦ Βερολίνου ἤρχιζαν νὰ σκανδαλίζονται ἀπὸ τὴν διαγωγὴν αὐτῆν τῆς κ. Ἀστὼν καὶ ἐπενέθησαν ἵνα τὴν ἐπαναφέρουν εἰς τὴν τάξιν. Ἰδοὺ πῶς διηγεῖται τὰ κατ' αὐτὴν ἡ κ. Δόρα δ' Ἰστρία.

«Εἶναι ἀκόμη ζωηρὰ εἰς τὴν μνήμην μας ἡ ἐντύπωσις, ἣν ἔκαμεν ἐν Παρισίοις διάσημος συγγραφεὺς τοῦ φύλου μας, ὅταν ἐπεφάνη εἰς τοὺς δρόμους ἐνδυμένη ἀνδρικά. Εἰς τὴν Γερμανίαν τοιαῦται ἐκκεντροκίτητες κάμνουν περισσοτέραν ἐντύπωσιν ἢ εἰς τὴν Γαλλίαν.

Ἡ γερμανικὴ ἀστυνομία δὲν νομίζει μόνον ἑαυτὴν ὑπόχρεωσαν νὰ προστατεύῃ τὰ συμφέροντα τοῦ κράτους καὶ τὰς ἰδιοκτησίας τῶν ἀστῶν, νομίζει καθήκον τῆς νὰ ἐπεμβάινῃ καὶ εἰς τὰς ἀτομικὰς ὑποθέσεις τῶν ἰλιωτῶν. Πιστὴ λοιπὸν εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς συνέλαβε τὴν κ. Ἀστὼν, καὶ αὐτὸς ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Bodelschwing ὑπέβαλεν αὐτὴν εἰς ἀνάκρισιν.

— Διατί διαδίδετε ὅτι δὲν πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν; τὴν ἠρώτησε.

— Διότι, ἐξοχώτατε, δὲν εἶμαι ὑποκρίτρια.

Εἰς τὴν ἀπολογίαν τῆς προσθέτει, ὅτι δὲν νομίζει ὅτι προσέβαλε τὴν δημοσίαν ἠθικὴν, διότι ἐκάπνισεν, ἢ διότι ἐτέλει ἐργασίας ἀνδρός.»

Ἡ κ. Ἀστὼν ἐν τούτοις ἐξωρίσθη ἐκ Βερολίνου, ἐνῶ ἐν Γαλλίᾳ ἡ Georges Sand ἀφέθη ἡσυχος νὰ ἐνδύεται ὡς ἡθελε, νὰ καπνίζῃ, ὅτι ἠθελε καὶ νὰ γράφῃ ἀριστουργήματα. Ἡ Georges Sand ὑπῆρξεν ὁ τύπος ὁ μᾶλλον δικαιολογημένος τῆς ἀνδρογυναϊκός. Ἀνὴρ διὰ τὴν ἰσχύιν τοῦ πνεύματος, γυνὴ διὰ τὴν ἐμπνευσίν, τὴν αἰσθηματικότητα καὶ τὴν ποίησιν.

Εὐθὺς ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ σταδίου τῆς ἀπηνήθη τὸ ὄνομα καὶ τὸ φῦλον τῆς, ἐξανδρίσθη, ὡς ἔλεγεν ἡ κ. Eugenie Ni-boyel εἰς τὴν «Voix de femmes». Καὶ ἀληθῶς ἡ Georges Sand ἐζησεν ὅλην τῆς σχεδὸν τὴν ζωὴν ὡς ἀνδρας καὶ μόνη τῆς εἰς τὰς Ἐπιστολάς ἐνὸς ταξιδιωτοῦ ἀποκαλεῖ ἑαυτὴν νέον ἀνδρα καὶ μάγκυν, ἐνῶ ὁ Barbey d'Aureville ἔλεγε: Ἐὰν θέλετε, θὰ τὴν ὀνομάζω εἰς τὸ περὶ αὐτῆς κεφάλαιόν μου, ἀντὶ κυρία, κύριον George Sand. Εὐτυχστερὰ ἀπὸ τὴν Λουίζα Ἀστὼν ἡ Georges Sand κατάρθρωσε νὰ διαιωίσῃ τὸ ὄνομά τῆς καὶ ὡς γυνὴ καὶ ὡς ἀνὴρ.

Ἐπειτα ἡ Daniel Stern, ἡ ὁποία κατὰ τὸν Barbey d'Aureville ἐνεδύθη φόρεμα ἀμφιβόλου γένους, καὶ ἦτις, ἵνα ἀλλάξῃ τὸν τίτλον τῶν bas-bleu, ἔβαλε πανταλόνι bleu ἀνδρικόν, καθὼς καὶ κασέτο βελούδινο σπουδαστοῦ τῆς Ἀιδελέργης. Δὲν ἔμενε πλέον παρὰ ἡ ζακέτα bleu πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ bloomerisme αὐτοῦ καὶ τὴν ζακέταν bleu τὴν ἐγκαίνιασεν ὀριστικῶς καὶ ἀποφασιστικῶς ἡ διάσημος ζωγράφος Rosa Bonheur, ἡ μεγάλη καλλιτέχνης, ἣτις ἐρω-

τηθεῖσα διατί προτιμᾷ τὸ ἀνδρικόν ἐνδυμα μᾶλλον παρὰ τὸ γυναικεῖον, ἔγραψε:

«Φορῶ τὸ παντελόνι, διότι τὸ εὐρίσκω φυσικὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐνδυμα. Ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκε δύο κνήμας, ὡς μᾶς ἔδωκε δύο χεῖρας. Δὲν βλέπω λοιπὸν διατί αἱ γυναῖκες, καὶ ὁποῖαι μάλιστα ἐργάζονται, δὲν θὰ εἶναι ἀρετώτερον ν' ἐνδυμέναι, φέρουσαι δύο μανίκια εἰς τὰς κνήμας των, ὡς φέρουσι καὶ εἰς τὰς χεῖράς των, διὰ τὰ περιπατοῦν εὐκόλα «εἰς τὴν λάσπην καὶ τὰ ἀνεβοκατεβαίνουν εἰς τὰ τράμ καὶ πτὰ ἀμάξια. Ἐλπίζω ὅτι πρὸς τιμὴν καὶ ἀξιοπρέπειαν τοῦ φύλου μας ἡ συνήθεια αὕτη θὰ γενικευθῇ, καὶ ὅτι ἡ βασιλεύουσα ἐσθὴς θὰ μείνῃ διὰ τὰς αἰθούσας, ὅπως μὴ χάσουν καὶ κυρταὶ τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπιδεικνύονται μετὰ γυμνὰ «στήθη καὶ γυμνοὺς βραχίονας ἐνώπιον ὅλου τοῦ κόσμου, ὡς ἐνώπιον τῶν συζύγων των».

Ἐρανίστρια

Η ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΜΕΝΗ

(Συνέχεια)

Λοιπὸν, μητέρα, ἠρώτησεν ἡ Ὀλγίνα, εὐθὺς ὡς εὐρέθησαν μόναι εἰς τὸ δωμάτιον τῆς κ. Μεριδώφ. Τί συμβαίνει; τί ἦτο αὕτη ἡ σημερινὴ ἐκδρομὴ;

Ἡ κοκκίνα Κατίγκω δὲν εἶχε σκεφθῆ ἀκόμη τί θὰ ἔλεγεν, πῶς θὰ ἐδικαιολόγηε τὴν ἀπουσίαν τῆς. Νὰ ἀπορῶγῃ τὰς ἐξηγήσεις τῆς ἦτο ἀδύνατον. Μετὰ τῆς μεγαλητέρας θυγατρὸς τῆς ἐξῆ ὡς ἀδελφὴ μετὰ ἀδελφὴν μᾶλλον, παρὰ ὡς μητέρα μετὰ κόρην. Εἰς κάθε σκέψιν τῆς τὴν ἔκαμεν πάντοτε κοινωόν, εἰς κάθε δύσκολον ὑπόθεσιν τῆς συνεργόν, εἰς κάθε πρᾶξιν τῆς σύμβουλον καὶ ὁδηγόν. Ἐπειτα οἱ χαρακτηριστῆρες τῶν ἐσυμβιβάζοντο, αἱ ψυχαὶ των ἠδελφόνοντο τὰ αἰσθηματὰ των συνεταυτιζόντο εἰς ἓνα. Ἡ κόρη ἦτο τὸ ὑποκοριστικὸν τῆς μητέρας, ἦτο ἔργον τῶν χειρῶν τῆς, πλάσμα τοῦ πνεύματος τῆς, φύσημα σωτῶν τῆς ψυχῆς τῆς. Τὴν ἡγάπα λοιπὸν ὄχι μόνον ὡς κάθε μητέρα ἀγαπᾷ τὸ παιδί τῆς, ἀλλ' ὅπως κάθε ἐργάτης τὸ ἔργον του, κάθε καλλιτέχνης τὸ καλλιτεχνίμα του.

Ἐἴπερ ποτε τῶρα ἠθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ ἀνοίσῃ τὴν καρδίαν τῆς, νὰ εἴπῃ, νὰ ἐπαναλάβῃ, νὰ διηγηθῇ τὰς ποικίλας καὶ ἀπροσδοκῆτους ἐντυπώσεις τῆς τῆς ἡμέρας ἐκεῖνης. Ἡ ἀγωνία τῆς, τὰ δάκρυα, τὰ ὁποῖα κατέπιπεν ὅλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν, εἶχαν καύσει τὸν λάρυγγα τῆς καὶ εἶχαν ἀνάψει μίαν φλόγα πυρίνην μέσκα εἰς τὰ στήθη τῆς. Ἡσθάνετο ὡς νὰ ἐκούφωμεν ὁ θώραξ τῆς, ὡς οἱ πνεύμονες καὶ ἡ καρδιὰ τῆς νὰ εἶχαν κατέλθει πρὸς τὸ διάφραγμα καὶ ὡς νὰ ἔλυοναι σιγά-σιγά καὶ διαμελισμένα, ρευστοποιημένα πλέον νὰ ἦσαν ἑτοιμα νὰ ἐξατμισθοῦν διὰ τῶν πόρων τοῦ σώματος τῆς. Ὀλην τὴν ἡμέραν ἐκρατεῖτο, ὅλην τὴν ἡμέραν ἐσκέπτετο, ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπόνει. Καὶ τῶρα ὁ νοῦς τῆς εἶχε κουρασθῆ, ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκράτετο, δὲν ἦτο ἱκανὸς διὰ τὴν παραμικρὰν σκέψιν, διὰ τὸν ἐλάχιστον συλλογισμόν.

Ἄλλ' ὡς εἶχε σφίγγει τὴν καρδίαν τῆς χάριν τοῦ υἱοῦ τῆς, ὁ ὁποῖος μετὰ τὰς ἀνοησίας του τὴν εἶχε τόσον πικράνει, ἔπρεπε νὰ σφίγγῃ τὴν καρδίαν τῆς τώρα καὶ χάριν τῆς κόρης τῆς, τὴν ὁποῖαν δὲν ἤνοιε, δὲν ἠθελε νὰ ἀπελπίσῃ. Ἐὰν ὡς γυνὴ ἠσθάνετο ὅτι αἱ δυνάμεις τῆς εὐρίσκοντο εἰς ἐξάντησιν, ὅτ



της ἦτο ἀδύνατον νὰ κρατηθῆ πλέον, ὡς μητέρα ἕως ἡσθάνετο ὅτι εἶχε τὸ καθήκον νὰ ὑποφέρῃ ἀκόμη, νὰ σιωπήσῃ διὰ μίαν ἢ δύο τοῦλάχιστον ἡμέρας, ἕως οὔτου νὰ προετοιμάσῃ τὸ ἔδαφος διὰ τὴν τρομερὰν ἀποκάλυψιν.

Ἐπέθετον ἐν τῇ ἀφελείᾳ της ὅτι ἡ κόρη της ἦτο ἀληθῶς ἐρωτευμένη, ὅτι ἡγάπα τὸν νέον ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος δὲν ἔμπορουσε νὰ νυμφευθῆ παρὰ μὲ δέκα χιλ. λιρῶν προῖκα, καὶ ὅτι ἡ ματαιώσις τοῦ συνοικεσίου αὐτοῦ διὰ τοῦ γάμου τοῦ μωροῦ υιοῦ της θὰ ἔφερον εἰς ἀληθῆ ἀπόγνωσιν τὴν ἀδελφὴν του.

Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἂν ἡ κ. Μειμιδῶρ ἔνεκα τῶν περιστάσεων, ὑπὸ τὰς ὁποίας τῆς εἶχεν ἐπιβληθῆ νὰ ζῆ ὡς σύζυγος, εἶχεν ἐξοικειωθῆ πρὸς ἓν εἶδος φιλοσοφίας, ἡ ὁποία ἔκαμνεν ἐλαστικὴν τὴν συνείδησίν της καὶ τὴν ψυχὴν της σκληρὰν καὶ τὸ πνεῦμα της εὐστροφον πρὸς τὸν ἀντίθετον τῆς ἀληθείας δρόμον, οὐχ ἦττον ὡς μητέρα ἡγάπα τὰ παιδιὰ της μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς της καὶ θὰ ἦτο ἐτοιμὴ νὰ ὑποστῆ τὰ πάντα, ὅπως ἀποφυγῆ ἐν δάκρῳ ἡ Ὀλγίνα της καὶ ἓνα στεναγμὸν ὁ Κώστας της.

Ἐκαμε λοιπὸν ὑπερτάτην ἔκκλησιν εἰς τὴν τὸσον γόνιμον συνήθως φαντασίαν της καὶ ἐπιθύριτε μέσα εἰς τὸν νοῦν της μίαν αὐτοσχέδιον προσευχὴν πρὸς τὴν ἀπέναντι της ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ εἰκονοστασίου Παναγίαν, ἵνα τὴν βοηθήσῃ, ἵνα τὴν φωτίσῃ τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Καὶ ἡ μὲν Παναγία ἄκαμπτος ὑπὸ τὸ χρυσοῦν πλασίον της δὲν συνεκινήθη ἕως καὶ δὲν ἔβλεπε τὸ χέρι της, ὡς ἐσυνείθιζε νὰ λέγῃ ἡ κ. Μειμιδῶρ. Ἡ φαντασία της ἕως εἰς μίαν ἡλεκτρικὴν ὠθητικὴν τῶν ἐγκεφαλικῶν νεύρων καὶ τοῦ αἵματος ὑπέκρουσε ἔκαμε τὸ θαῦμά της.

— Λοιπὸν, ὅλα καλὰ, ὅταν τὸ τέλος εἶναι καλόν, εἶπεν. Ὁ γάμος σου θὰ γείνη, ὅ,τι καὶ ἂν συμβῆ, μὲ ὅ,τι καὶ ἂν ἔχωμεν. Ἄν δὲν ἠμπορέσωμεν νὰ δώσωμεν ὅλα τὰ χρήματα, διότι ἡ Ἀσταπῶφ, ὡς μοῦ εἶπαν, εἶναι φιλόργουρη, ὥστε καὶ ἂν ὁ γάμος τοῦ Κώστα γείνη νὰ μὴν ἔχωμεν νὰ ἐλπίζωμεν πολλὰ πράγματα ἀπὸ αὐτὴν, ἐξησφάλισα ἕως μίαν μεγάλην προστασίαν ὑπὲρ τοῦ μελλονύμφου σου. Ἐγνώρισα σήμερον πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἔχει μεγάλην ἐπιρροὴν εἰς τὴν Αὐλὴν καὶ τὸ ὁποῖον χάριν τοῦ Κώστα μας θὰ ἐνεργήσῃ, ὅπως δοθῆ θέσις ὑψηλὴ εἰς τὸν Ἀνδρέαν. . . .

Ἡ Ὀλγίνα ἔμενον ἐκστατικὴ. Ἡ μητέρα της δὲν ἐπεθύμει λοιπὸν πλέον τὸν γάμον τοῦ Κώστα μὲ τὴν πολυτάλαντον Ρωσίδα. Καὶ ποῖον εἶναι αὐτὸ τὸ πρόσωπον; ἠρώτησεν ὡς δυσπιστοῦσα. Καὶ τί θέσις ἠμπορεῖ νὰ δοθῆ εἰς τὸν . . .

— Ποῖος ἠξέουρι; βεβαίως διπλωματικὴ. Ἰὼς γρήγορα θὰ γείνης κυρία πρέσβευς. . . .

— Ἀλλὰ τὸ ὄνομα τοῦ προσώπου, τὸ ὁποῖον θὰ κάμῃ τὸ θαῦμα αὐτό;

— Αὐτὸ εἶναι ἰδικόν μου μυστικόν. Ἐπὶ τοῦ παρόντος σοῦ ἀρκεῖ ὅ,τι σοῦ εἶπα. Αἱ ἐνέργειαι θὰ καταβληθῶν μὲ μεγάλην μυστικότητα καὶ δι' αὐτὸ ἔδωκα τὸν λόγον μου ὅτι δὲν θὰ εἶπω εἰς κανένα τίποτε.

Ἐνῶ ἔλεγεν αὐτὰ ἡ κοκκίνα Κατίγκω ἤλλασεν ἐνδυμασίαν. Ἐξεδύθη, ἐπλήθη μὲ προσοχὴν διὰ νὰ μὴ χαλάσῃ τὸ κτένισμά της καὶ ἔβαλεν ἔπειτα φόρεμα τοῦ σπιτιοῦ κυανοῦ, μὲ ὠραίαν malinθὸ τοῦ αὐτοῦ χρώματος, στολισμένην ὅλη ἀπὸ νταντέλες. Ὁ λαϊμὸς τοῦ φορέματος ἀνοικτὸς πρὸς τὰ ἔμπρῳς εἰς σχῆμα καρδίας, ἄφηνε τὸν λευκὸν τράχηλον νὰ

διαγράφηται ὡς ἀλκβάστρινος καὶ νὰ συντελῆ πολὺ, ὅπως ἡ μητέρα φαίνεται πολὺ νεώτερά ἀπὸ ὅ,τι ἦτο, σχεδὸν δὲ ὠραιοτέρᾳ τῆς Ὀλγατρὸς της.

Ἡ Ὀλγίνα προσηλωμένη εἰς τὰς σκέψεις της πολὺ ὀλίγον εἶχε βοηθήσει τὴν μητέρα της εἰς τὸ νὰ ἐκδυθῆ. Ἡ κ. Μειμιδῶρ πάλιν ταρκαγμένη, ὡς ἦτο, εὐθύς ὡς ἐνεδύθη ἔτριψεν ἐν βλέμμα εἰς τὸν καθρέπτην της καὶ ἄλλο βλέμμα εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ κομοῦ ὠρολόγιόν της, καὶ ἔπειτα ἐσήμανε τὸν κώδωνα τῆς ὑπηρεσίας. Ἦθελε νὰ ἔλθουν καὶ ἄλλοι εἰς τὸ δωμάτιον, νὰ παύσουν αἱ περὶ τὴν ἐρωτήσεως τῆς Ὀλγίνας, νὰ περισπασθῆ καὶ ὁ ἰδικὸς της νοῦς ἀπὸ τὰ ἀπρόοπτα καὶ τρομερὰ συμβάντα τῆς ἡμέρας ἐκείνης εἰς τὰς πεζότητας τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Ἐκεῖ ἦτο εἰς τὸν κύκλον της, εἰς τὸ κέντρον της, εἰς τὸ σημεῖον τῶν ἐνασχολήσεων, αἱ ὁποῖαι τῆς διεσκέδαζον κάθε στενοχωρίαν της.

Ἡ κερὰ Ρήνη ἐπαρουσιάσθη. — Τί ἔκαμες, κερὰ Ρήνη; — Βραστόν, κυρία, καὶ ὅ,τι ἄλλο διατάξετε. Ἐγὼ ἐρωτοῦσα τὰ κορίτσια καὶ ἡ μία μ' ἔστειλεν εἰς τὴν . . .

Ἡ Ὀλγίνα τὴν διέκοψεν ὠργισμένη. Ἰδοὺ ὅτι θὰ ἀπεκάλυπτεν ἡ ἀνόητος γραῖα, ὅτι οὐδεμίαν διαταγὴν εἶχε δώσει διὰ τὸ φαγητόν. Καὶ ἐκαθάρισε τὰ μῆλα διὰ τὴν κομπόσταν, ὅπως σοῦ εἶχα εἰπεῖ; ἠρώτησεν.

— Δὲν μοῦ εἴπετε τίποτε διὰ μῆλα, ἀπῆντησεν ἡ γραῖα ἔκπληκτος, χωρὶς νὰ τελειώσῃ τὴν προηγουμένην φράσιν της.

Τὰ χεῖρα χαμένα, κερὰ Ρήνη, εἶπεν ἡ κ. Μειμιδῶρ, ἐκσπῶσα τέλος. Ἔτσι εἶναι ὅταν λείψῃ ἡ κοκκίνα, οὔτε λογαριάσεις καὶ τὰ κορίτσια. Καὶ ἐξαπτομένη ἐπὶ μᾶλλον — διότι ἡσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ φωνάξῃ, νὰ μαλώσῃ, νὰ ξεθυμάνῃ μὲ κάποιον—ἔκαμε μίαν τρομερὰν σκηνὴν εἰς τὴν γραῖαν ὑπῆρταν, ἡ ὁποία διεμαρτύρητο εἰς μάτην, ὅτι δὲν ἔλαβε παρ' οὐδενὸς διαταγὰς, οὔτε ἀπὸ τὴν γιγχιὰ καὶ, πρὶς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀποταθῆ ἐπαπειλημένως.

Τώρα ἡ ὄργη τῆς κ. Μειμιδῶρ ἐστράφη κατὰ τῆς πενθερᾶς της. «Βέβαια, ἀπεσῶρθη εἰς τὸ δωμάτιον της ἐπίτηδες, διὰ νὰ γείνουσιν ὅλα ἄνω κάτω καὶ νὰ τῆς δοθῆ ἀφορμὴ τὸ βράδυ νὰ κάμῃ τὰς καταγγελίας της εἰς τὸν Γεωργάκη. Μήπως δὲν ἦτο πάντοτε ἡ ἰδία; Μήπως τόσα ἔτη τώρα ἐκεῖ μέσα ἔκαμε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ χύνη λάδι εἰς τὴν φωτιάν;» Καὶ ὅσον ἡ κοκκίνα Κατίγκω ἐφώνασε, τόσον ἐξήπτετο περισσότερο, τόσον ἔδιδε μεγαλύτεραν διεξοδὸν εἰς τὴν ὄργην, τὴν στενοχωρίαν, καὶ τὴν ἀπελπισίαν, ἡ ὁποία καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὴν ἐπνιγεν. «Ἦτο ζωὴ αὐτὴ ἡ ἰδική της, ἐξηκολούθει λέγουσα, νὰ ἔχῃ πάντοτε ἓνα ἔχθρον εἰς τὸ μέσα μέρος τοῦ σπιτιοῦ της, ὁ ὁποῖος νὰ ὑπονομεύῃ τὴν εὐτυχίαν της, ὁ ὁποῖος νὰ σκάπτῃ τὸν λάκκον της! Καὶ ὥστε πιστεύουσα καὶ ἡ ἰδία εἰς ὅ,τι ἔλεγεν, ἤρχισε νὰ συγκινηθῆ μὲ τὴν τύχην της, νὰ οἰκτείρῃ ἐκυτὴν, χύνουσα τώρα τὸν χεῖμαρρον τῶν δακρύων, τὰ ὁποῖα εἶχε χαταπιῆ ὅλην τὴν ἡμέραν.

Τὰς φωνὰς καὶ τὰ δάκρυα καὶ τὴν σκηνὴν μὲ τὴν κερὰ Ρήνη δὲν εἶχαν ἀντιληφθῆ κάτω, διότι ἡ Λέλα ἔπαιζε πιάνο καὶ ἡ Ἐμμα ἦτο προσηλωμένη εἰς τὴν ἀνάγνωσίν της. Ὅταν ἕως ἡ κ. Μειμιδῶρ κατῆλθε καὶ ἐξηκολούθει νὰ κλαίῃ καὶ ὅλη ὄργη νὰ παραπονῆται κατὰ τῆς πενθερᾶς της, τότε οἱ ἦχοι τοῦ πιάνου ἐσίγησαν, καὶ ἡ Λέλα ἐσηκώθη ὠρὰ ἀπὸ τὸ

κάθισμά της. Πάλιν μὲ τὴν γιγχιὰ τὰ εἶχαν, πάλιν μὲ τὴν δυστυχισμένην τὴν γραῖα τὰ ἔβαζαν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶχεν ἀκούσει τί συνέβη, δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ μέρος, ἀλλ' οὔτε ἐτόλμα νὰ ἐρωτήσῃ· τότεν ἐξωργισμένη ἦτο ἡ μητέρα της. Ἡ κ. Μειμιδῶρ ἐπηγαίνοντο εἰς τὴν τραπεζαρίαν, ὅλη μανιώδης, ὅλη κατακόκκινη, ἐξακολουθοῦσα νὰ φωνάξῃ καὶ νὰ ρίπτῃ τοὺς κεραυνοὺς τῆς ὄργης της κατὰ τῆς πενθερᾶς της. Μήπως εἰς ὅλην τὴν βασιαντιμένην ζωὴν της τῶν εἴκοσιν ἐξ ἔτων, ὅπου ἦτο μέσα εἰς τὸ σπῆτι αὐτό, ἐξηκολούθησε λέγουσα, εἶχεν ἰδεῖ καὶ αὐτὴ μίαν ἡμέραν καλὴν καὶ γλυκερὰν καὶ ἡσυχὴν, ὅταν ὅλες τῆς γυναῖκες. Ὅχι! Ἄν ἐξημερώνοντο καλὰ τὸ πρωῒ, ἕως τὸ βράδυ κάποια συμφορὰ πάντα τὴν ἐπερίμενε. Ραδιοουργίαι εἰς τὸν ἄνδρα της, σκάνδαλα εἰς τῆς δούλες, λόγια εἰς τὰ παιδιὰ, καταγγελίαι, πονηρίαι, τίποτε δὲν ἄφηνεν ἡ πενθερὰ της, τίποτε. Ὅλα τὰ εἶχε μεταχειρισθῆ διὰ νὰ σπείρῃ τὴν διχόνοιαν καὶ τὸ μῖσος μεταξὺ τοῦ ἀνδρογύνου, διὰ νὰ καταστρέφῃ τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν ἁρμονίαν, ἡ ὁποία χωρὶς αὐτὴν θὰ ἐβασίλευεν εἰς τὸ σπῆτι της. Ὅχι τρεῖς, ποῦ εἶσθε, ἐστράφη, λέγουσα πρὸς τὰς θυγατέρας της, ἀλλὰ καὶ δεκατρεῖς ἂν ἦτο, δὲν θὰ σὰς ἄφιναν νὰ ὑπανδρευθῆτε, ἂν ἐπρόκειτο νὰ ζήτετε μὲ πενθερὰν. Ἐγὼ μόνον καὶ ἓνας Θεὸς ξέρει τί δάκρυα ἔχω χύσει, τί βόσκανα ἔχω ὑποφέρει εἰς τὴν ζωὴν μου! . . .

Καὶ ἐνῶ ἐξηκολούθει νὰ φωνάξῃ, ὁ κώδων τῆς ἐξωθύρας ἐτήμανεν.

— Ὁ πατέρας! εἶπεν ἡ Ἐμμα, ἡ ὁποία ἐξηκολούθει νὰ μένῃ εἰς τὸ σαχνισίρ, προσέχουσα κατὰ τὸ ἡμισυ εἰς τὴν νταντέλαν της καὶ κατὰ τὸ ἄλλο ἡμισυ εἰς τὸν δρόμον. Μόνον εἰς τὰς φωνὰς τῆς μητέρας της δὲν εἶχε προσέξει, διότι διὰ χιλιόστην τώρα φορὰν ἡ κ. Μειμιδῶρ ἐπανελάμβανεν εἰς τὰς μετὰ τῆς πενθερᾶς σκηνὰς της τὸ αὐτὸ κομβολόγιον τῶν μεμψιμοιρῶν καὶ παραπόνων.

Πρὶν ἢ ἡ Ἐμμα τελειώσῃ τὴν φράσιν της ἡ κ. Μειμιδῶρ, σιωπήσασα ὡς αἰφνιδίως νὰ εἶχε χάσει τὴν φωνὴν, ἔκαμε νεῦμα νὰ μὴν ἀνοίξουν ἀκόμη καὶ ταχεῖα ὡς βόμβα, ἢν εἰς πᾶσαν κίνησιν ἀναπετᾶ τὸ ἔδαφος, εὐρέθη ἐντὸς ἐνὸς λεπτοῦ ἐπάνω. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Ἐμμα ἐπήδησεν ἀπὸ τὸ σαχνισίρ καὶ προσηλώθη ὅλη εἰς τὴν νταντέλαν της καθήμενη εἰς τὸ βάθος τῆς τραπεζαρίας, καὶ ἡ Ὀλγίνα ἐπῆρεν ἀπὸ τὸ κανιστράκι τὴν ἐργασίαν τῆς μητέρας της καὶ χωρὶς δακτυλήθραν ἤρχισε καὶ αὐτὴ νὰ σῦρη ἐπὶ τοῦ λευκοῦ ὑφάσματος τὴν βελόνην. Μόνη ἡ Λέλα ἔμενον ἀκίνητος, στηριζομένη εἰς τὸ ἄκρον τοῦ πιάνου, χλωμὴ καὶ ὑπερβολικὰ συγκινημένη διὰ τὴν σκηνὴν, εἰς τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγου εἶχε παραστῆ. Ἡ γιγχιὰ κλεισμένη εἰς τὸ δωμάτιόν της καὶ βαρύκοος ὀλίγον δὲν εἶχε εἰδῆσιν τῶν διαδραματισθέντων εἰς βῆκος της.

Ἡ κερὰ Ρήνη ἠνοῖξε τέλος, ὅταν ἐνόησεν ὅτι ἦτο κειρὸς· καὶ μειδιῶσα, ὡς νὰ μὴ εἶχε συμβῆ τίποτε, ἐπῆρεν ἀπὸ τὰ χεῖρα τοῦ τζελεπῆ τὸ μπαστοῦνι του καὶ τὸν ἐβοήθησε νὰ βγάλῃ τὰ καλόςια του.

Ἡ ὑπῆρέτρια αὐτὴ, γηράσασα εἰς τὴν οἰκογένειαν Μειμιδῶρ, εἶχεν ἐξοικειωθῆ τόσον μὲ τὰς ἐξεις καὶ τοὺς χαρὰκτῆρας τῶν κυρίων της, εἶχε τόσον φορμαρισθῆ εἰς τὴν φόρμαν τῆς κυρίας της, ὥστε κατῶρθεν ὅ,τι καὶ ἂν ἡσθάνετο, ὅσον ὠργισμένη καὶ λυπημένη καὶ ἂν ἦτο νὰ συμμορφῶται μὲ τὰς

περιστάσεις καὶ νὰ γελᾷ, ὅταν εἶχε διαθέσιν ἢ νὰ κλαίῃ, νὰ μειδιᾷ ὅταν τὴν ἐπνιγαν οἱ στεναγμοί.

(Ἐπεται συνέχεια)

Μάλα

## ΤΑ ΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ

Ἐπῆρχεν ἄλλοτε μίξ θαυματουργὸς ὑπαρξίς — οὔτω πως τὸ διηγείται ὁ Ernest Pasqué — μίξ ἀγαπητὴ νόμφη, κατοικοῦσα τὸ βασιλεῖον τῶν ἡγῶν, καὶ ἡ ὁποία κατέβη εἰς τὴν γῆν, ὅπως μεγαλοποιήσῃ τὴν χαρὰν καὶ σμικρύνῃ τὸν πόνον τῶν ἀνθρώπων. Εἰς διαφόρους μορφὰς ἐπαρουσιάζετο πρὸ αὐτῶν. Ἄλλοτε ἦτο ἀκαταγώνιστος πρὸ τῶν νέων, προτρέπουσα διὰ τὸν χορόν· ἄλλοτε συνώδευε μετ' εὐθυμίας εἰς τὸν τραγῆτον, καὶ ἄλλοτε μὲ τὴν αὐτὴν πάντοτε δύναμιν ἐξύπνα τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς σκέψεις. Ἠκολούθει τὸν ταξιδιώτην εἰς τὸν δρόμον του, τὸν ἐργάτην εἰς τὸν κόπον του, ὡς καὶ τὸν πολεμιστὴν εἰς τὴν μάχην, καὶ ὅλων ἐν γένει τὰς ὑποχρεώσεις καθίστα ἐλαφροτέρας, χαροποιούσα τὴν καρδίαν καὶ ἐνισχύουσα τὸ θάρρος των. Ἀπὸ τῆς κοιτίδος μέχρι τοῦ τάφου εἰς πανηγύρεις ἢ θλιβερὰς σκηνὰς ἐφαίνετο ἀσπαζομένη καὶ παρηγοροῦσα, ὑποδεχομένη τὸ νήπιον ὡς καὶ τὸν γέροντα. Καὶ παντοῦ καὶ πάντοτε ἦτο ἀγαπητὴ καὶ ὠραία. Εἰς ὁποῖαν ἀνδήποτε μορφήν καὶ ἂν ἐπαρουσιάζετο ἡ θαυματουργὸς αὐτή, οἱ ἄνθρωποι τὴν ὠνόμαζαν *Melodiara* καὶ τῆς ἦσαν εὐγνώμονες, διὰ τὴν χαρὰν, τὴν ὁποίαν ἐπροξένοι εἰς αὐτοὺς.

Εἰς ἐν μέρος ἰδίᾳ αἱ ἐπισκέψεις της ἦσαν καὶ εἰς συχνότεραι, διότι ἐκεῖ ἠμπορεῖ νὰ καταστήσῃ τὴν χαρὰν τῶν ἀνθρώπων διπλασίαν· κατ' οἶκον, εἰς τὸ δωμάτιον τῶν παιδίων.

Ἐκεῖ ὅπου ἡ μήτηρ εἶνε σκυμμένη ἐπάνω ἀπὸ τὸ παιδάκι εἰς τὴν κοιτίδα του, τραγουδοῦσα τὸ ἀγγελάκι ἢ τὸν ὕπνον του, ὅπου ὁ πατήρ ἔχει τὸν κοκκινομάγουλον σγουρομάλην εἰς τὰ γόνατά του καθισμένον, καὶ τὸν ἀφήνει νὰ κάμῃ τὸν ἵππεά μὲ τὸν ρυθμὸν τοῦ τραγωδίου «χόπ, χόπ, χόπ», ὅπου ὁ εὐτυχὴς ἀφροντὶς μικροκόσμος τραγουδῶν καὶ γελῶν σχηματίζει κύκλον φαιδροῦ χοροῦ, ὡς ἀγέλη πτηνῶν κατὰ θερὴν πρωῒν εἰς τὸ δάσος, καὶ ὅπου τὴν Κυριακὴν ἡ καλλιφωνος μήτηρ μὲ τὰ ἰδικὰ της καὶ τὰ τέκνα τῆς γείτονος, τὰ ὁποῖα τὴν παρκαλοῦν ἐπιμόμως ἀτραγοῦδήσέμας καὶ τι μητέρα», καὶ ἀρχίζουν μὲ τὴν μητέρα καὶ αὐτὰ:

«Τρά, ρι, ρό, τὸ ἔαρ εἶν' ἐδῶ  
ἦλθε τὸ καλοκαίρι κ' ἡ πρωῒνὴ δροσιά  
πρασίνω' ἡ κοιλάδα καὶ τὰ ψηλὰ βουνά».

Ὅσον καὶ ἂν τραγουδῆ ἡ μητέρα οἱ μικροὶ ἀκροαταὶ δὲν εἶνε ἱκανοποιημένοι. «Μητέρα, ἀκόμη ἓνα τραγοῦδι» ἀκούεται νὰ λέγωσιν αἱ εὐτυχεῖς παιδικαὶ καρδίαι. Οὗτος εἶνε ὁ εὐτυχισμένος οἶκος, ἔστω καὶ ἂν ἦτο ὁ πτωχότερος τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ἡ μητρικὴ χαρὰ καὶ ἡ παιδικὴ εὐτυχία ἀφθονοῦν ἐκεῖ, ὅπου φθάνουν εἰς τὴν ἀκοὴν ἡδέως τὰ φαιδρὰ τῆς μητρὸς ἄσματα, διότι ἡ μήτηρ εἶνε ἡ φέρουσα τὸν κρεμαστῆρα τῆς φωνῆς εἰς τὸν βραχίονα. Ἡ χαρὰ λάμπει εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ παιδός, ὅταν ἡ μήτηρ παρὰ τὸ κρεββατάκι του, ὡς ἐσπερινὴν προσευχὴν τραγουδεῖ τὸ ἀπλοῦν ἐκεῖνο δηλωδὲς ἄσμα:

«Κοιμήσου ἦλιε τῆς καρδιάς ἐσύ,  
κλείσε τὰ χαρωπὰ ματάκια,



ἄγγελοι τ' οὐρανοῦ ἀγαπητοὶ ὡς σὺ,  
γύρω στὸ κρεββατάκι σου πετοῦν καὶ σοῦ γελοῦν».

Ἐπάρχει τι ὠραιότερον ἢ τὸ ἔξμα παιδίου, τὸ ὁποῖον χαίρει καὶ τραγουδεῖ; — Καὶ ἀκκτάβλητος ἢ μικρὰ ψυχούλα ἐπαναλαμβάνει ἕτι τοσάκις εἰς τὰ παιγνίδια τῆς ἐτραγούδησεν. — Ἐξακολουθεῖτε νὰ τραγουδῆτε εὐτυχεῖς, χαίροντες, μικροὶ σύντροφοι.

Δὲν ἠξέρω ἂν ὀφείλω περισσότερο νὰ μισῶ παιδικὸν χορὸν διδόμενον εἰς αἴθουσαν χοροῦ ἢ ν' ἀγαπῶ παιδιὰ χορεύοντα εἰς ὑπνοδωμάτιον. Ὁ πατήρ ὁ ἔχων κανὲν παλαιὸν πιάνον ἢ βιολὶ ἢ πλαγίικον ἢ καὶ φωνὴν ἀκόμη κατάλληλον διὰ νὰ τραγουδῆ, ὀφείλει νὰ συνάξῃ τὰ τέκνα του καὶ τὰ ξένα καθ' ἐκάστην, καὶ νὰ διέρχεται ὥρας τινὰς ἢ παιδικὴ αὐτὴ ὀρχήστρα ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν του, πηδῶσα, στρεφρμένη, ψάλλουσα καὶ εὐθυμοῦσα.

«Αἱ μητέρες καὶ οἱ ποιηταί, λέγει ἡ Elise Polko, δὲν φαντάζονται πόσον εἶνε ἐπιφελὲς νὰ διαπλάττωνται αἱ νεκρὰ καρδίαι μὲ παιδικὰ ἄσματα. Ἄς εἶνε εὐλογημένα τοῖς ὀφείλομεν εὐγνωμοσύνην».

Πόσον εἶνε ὠραία καὶ ἀληθὴς ἡ προτροπὴ τῆς Caroline Milade: Αἱ Μοῦσαι ἐφάνησαν πρὸς σὲ εὐμενεῖς, δίδουσί σοι τάλαντον μουσικόν· χρησιμοποίησον τὸ ἔξοχον δώρημα πρὸς χαρὰν σου καὶ χαρὰν τῶν ἄλλων! Ὁ Goethe γράφει εἰς τὸ ἡμερολόγιον τοῦ νεκροῦ Φερδινάνδου Hiller.

«Talenton χρῆσιμον εἰς ὄλους ἔχεις εἰς τὴν κατοχὴν  
ὁποῖος ἔρχεται μὲ ἡχοῦς μὲ τὸ καλὸν νὰ ἐλθῇ».

Ἀπὸ τοὺς πρώτους παιδικούς χρόνους εἰς παιγνίδια καὶ χαριεντισμούς πρέπει τὸ αἰσθημα τοῦ ἡχοῦ ν' ἀναπτύσσεται καὶ νὰ μορφώνηται ἢ φωνή. Πρὸ παντὸς ἄλλου εἶνε καθήκον τῆς μητρὸς καὶ πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο νὰ γείνη εὐεργέτρια τοῦ τέκνου.

Εἰς τὸ τρίτον καὶ τέταρτον ἔτος τὸ παιδάκι ἀρχίζει ἡδὴ νὰ τραγουδῇ μικρὰ τραγουδάκια καὶ νὰ δεικνύη κλίσειν εἰς τοὺς μουσικούς ἡχοῦς, πολλάκις δὲ καὶ γρηγορώτερον.

Ἀρκοῦσιν αἱ ὀδηγίαι αὐταί, ὅπως ληφθῆ ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἰς τὸ στήθος ἐκάστου ἀνθρώπου ὑπάρχει μουσικὸν αἰσθημα καὶ μουσικὸν τάλαντον, καὶ πολλάκις εἰς μέγαν ἀριθμὸν ἀνθρώπων εἶνε ἀνεπτυγμένον πολὺ περισσότερο παρ' ὅσον νομίζομεν. (Hennes).

Τὸ ἔξμα τῆς κούνιας, τὸ ὁποῖον ἡ μήτηρ ψάλλει εἰς τὸ βρέφος τῆς, τὰ μετὰ ταῦτα φαιδρὰ τραγουδάκια, τὰ ὁποῖα τοὺς τραγουδεῖ, ὅπως τὰ καθησυχάζη ἢ συνοδεύη τὰ παιγνίδια τῶν ἔχουν μεγάλην ἀγαθοεργὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ αἰσθήματος τοῦ ἡχοῦ.

Αὐτὴ καθ' ἑκτέτην ἢ εἰκὸν τῆς ζωῆς, μέγας τοῦ ἡχοῦ διδάσκαλος, μᾶς διδάσκει πόσον εἶνε ἐπανάγκης εἰς τὸν οἶκον τῶν γονέων νὰ καλλιεργῆται μετ' ἐπιμελείας ἢ μουσικῆς, καὶ ὁποῖαν ἐπιρροὴν ἐξασκεῖ ἐπ' αὐτῆς.

Εἰς τὸν οἶκον, εἰς τὸν ὁποῖον τὸ ἔξμα καλλιεργεῖται μετὰ χάριτος, μετ' οὐ πολὺ θὰ φανῇ καὶ ἡ κλίσις πρὸς τὴν μουσικὴν καὶ μουσικὸν τάλαντον. Τὸ παιδίον τὸ ἔχον ἐκ φύσεως τὸ τάλαντον εἰς βραχὺ χρονικὸν διάστημα θὰ ψάλλῃ μελωδικῶς. Αἱ πρῶται ἐντυπώσεις μέντοι πάντοτε ζωηραὶ καὶ εὐχάριστοι. Καὶ ὁ μικρὸν δὲ ἐκ φύσεως τοιοῦτον ἔχων παῖδα ἀλλὰ παρὰ πλουσίας εἰς ἔξματα μητρὸς ἀνατραφεῖς, δὲν θὰ

παρουσιασθῆ ὅπως διόλου γυμνὸς εἰς τὴν κοινωνίαν, καὶ ἐν ἐλλείψει καλῆς φωνῆς δὲν θὰ εἶνε καταδικασμένος εἰς τὴν σιωπὴν.

Ἡ μήτηρ ἠξέουει ὅτι δι' ἕκαστον τέκνον ὀφείλει νὰ ἔχη τὴν αὐτὴν ἀγάπην καὶ τὰς αὐτὰς φροντίδας. Εἰς τὸν ἀδύνατον εἰς τὸ εἶδος τοῦτο παῖδα, πρέπει θεληματικῶς καὶ συχνάκις νὰ τραγουδῇ. Τὸ ἔδαρος δὲν εἶνε παντοῦ καλὸν καὶ γόνιμον, καὶ ἀκριβῶς ὅπου δὲν εἶναι τοιοῦτον, ἀπαιτεῖ περισσότερον προσοχὴν. «Ἡ πρώτη ἡλικιὴ ἀκτὶς δὲν δίδει ζωὴν εἰς τὰ ἄνθη».

Ἡ ἐπιρροή, τὴν ὁποῖαν φύσει ἐξασκεῖ ἐπὶ τοῦ παιδὸς ἡ μήτηρ, ὅταν αὐτὴ εἶνε ἀγαπητὴ, συνετὴ καὶ φειδρά, καὶ εἰς τοῦ; ὀλίγιστα ἐπιδεδεικτοῦ; μαθήσεως παῖδας φέρει σχετικῶς καρποὺς ἐκατονταπλασίου, ἀμειβοντας τὴν μητέρα καὶ εὐλογοῦντας τοῦ; κόπους τῆς.

Ὅτε ἐγὼ ἤμην μικρὸς, ἐσυναζόμεθα κατὰ μὲν τὸ θέρος ὑπὸ τὰς μυρμιρίζουσας φιλόρας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν πρὸ τοῦ οἴκου, εἰς τὴν ἐσπερινὴν δρόσον, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα περίξ τῆς οἰκογενειακῆς λάμπας εἰς τὴν αἴθουσαν, ἢ ὁποῖα θερμαίνετο ἀπὸ μίαν πηλινὴν θερμάστραν, καὶ ἐκεῖ ἀντήχουν τὰ ὠραῖα, τὰ θαυμαστὰ δηλωθῆ ἔξματά μας. Οἱ παῖδες καὶ αἱ κόραι ἤκουον τοῦ; μελωδικοῦ ἡχοῦ καὶ τοὺς ἀπεκρίμιζαν εἰς τὴν μνήμην καὶ εἰς τὰ νεκρὰ τῶν στήθη. Πρὸ πολλοῦ ἔγειναν ἄφαντα τὰ ἀρχαῖα αὐτὰ ἔθιμα. Ὁ ἄνοστος καὶ ρεαλιστικὸς καιρὸς μας εἶνε παραδοξότατος.

Εἶθε νὰ ἐπαναληφθῆ τὸ ἔξμα εἰς τὸν οἶκον. Πολλῶν οἰκογενειῶν βεβαίως ὁ βίος ἤθελεν εἶσθαι ἀρμονικὸς, εἰς πολλοὺς πατέρας ἢ εἰς τὸν οἶκον διαμονὴ ἤθελεν εἶσθαι εὐχάριστος.

(Κατὰ μετάφρασιν)

Μαρία Πινέλλη

## ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑΣ ΤΗΣ «ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ».

### Τμήμα ἐπαγγελματικὸν καὶ οἰκοκυρικὸν

Ἐν ἡ μέχρι σήμερον χορηγομένη ἐν Ἑλλάδι πρὸς τὴν γυναῖκα μόρφωσις παρουσιάζη ἀτελείας καὶ δὲν ἀνταπεκρίθη τελείως εἰς τὸν σκοπὸν, ὃν ἐπιδιώκει, τοῦτο πρέπει νὰ ἀποδοθῆ ἰδίως, εἰς τὸ ὅτι ἡ γυναικεία παιδείτις περιεστράφη ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν μόρφωσιν διδασκαλισσῶν, καὶ τοιαύτας περσεκείασε, κατὰ πολὺ περισσότερας καὶ ἐκείων ἀκόμη, αἱ ὁποῖαι δὲν προωρίζοντο διὰ τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα.

Ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία, εἰς ἣν ὀφείλεται ἡ ἰδρυσις τῶσων ἰδιοσυντηρητῶν ἀνωτέρων παρθεναγωγείων, μετ' ὄλην, βεβαίως τὴν καλὴν διάθεσιν, ἵνα ἐξέλθῃ ὀλίγον τοῦ προγράμματος τοῦ ἀσφυκτικοῦ διδασκαλικοῦ κύκλου, δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸ πράξῃ, εἰμὴ κατὰ τὸ ἡμῖς, ὑποχρεωμένη νὰ ἀκολουθῆ τὸ μόνον πρόγραμμα τῆς Μέσης Παιδείσεως, τὸ ἀναφερόμενον ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ διδασκαλεῖα.

Κατ' ἀνάγκην ἐν καὶ μόνον ἠνοιγετο στάδιον, ὅπως μία καὶ ἡ αὐτὴ παρείχετο παιδείτις πρὸς τε τὰς νεάνιδας τῶν εὐπόρων τάξεων, ὡς καὶ πρὸς τὰς θυγατέρας τοῦ λαοῦ, τὰς προοριζόμενας νὰ παλαίουν τὸν ἀγῶνα τῆς αὐτοσυντηρήσεως. Δι' αὐτὰς ὡς καὶ δι' ἐκείνας, τὸ ἰδεῶδες καὶ ἡ ἐπισφράγις ἀνωτέρας παιδείσεως, ὑπῆρξε τὸ διδασκαλικὸν δίπλωμα. Οὕτω,

ἐν ὑπολογίωμεν ὅτι κατὰ μέσον ὄρον αἱ ἀπὸ πεντηκονταετίης λαμβάνουσαι διπλώματα, εἴτε ὡς μαθήτριαι τοῦ Ἄρσακειοῦ, εἴτε τῶν λοιπῶν παρθεναγωγείων, ἀέρχονται εἰς ἑκατὸν πενήντα κατ' ἔτος, ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν διδασκαλισσῶν τῆς Ἑλλάδος σήμερον, ἀνέρχεται εἰς ἐπτὰ ἡμῖς χιλιάδας.

Ἐὰν ὑπολογίωμεν ὅτι δύο χιλιάδες μόνον, αἱ τῆς τελευταίας διηλαθῆ δεκαετίας, ἔχουν ἀνάγκην νὰ ἐργασθοῦν σήμερον θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχη τετραπλάσιος ἀριθμὸς τῶν ὑπαρχόντων σχολείων, ἵνα αὐταῖ τοποθετηθοῦν.

Αἱ συνέπειαι τῆς τοιαύτης καταστάσεως εἶναι ὀλέθρια καὶ δι' ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι ἐξαρτοῦν τὴν ζωὴν τῶν ἀπὸ τὸ δίπλωμα αὐτὸ καὶ διὰ τὴν γυναικείαν καθόλου παιδείτις.

Φυσικὸν λοιπὸν ἦτο εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς «Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων» νὰ περιληφθῆ ἐκ τῶν πρωτίστων τὸ Ἐπαγγελματικὸν καὶ Οἰκοκυρικὸν Τμήμα, τοῦ ὁποῖου πρῶτιστος σκοπὸς εἶναι ἡ ἰδρυσις οἰκοκυρικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν σχολῶν.

Τὸ Τμήμα ἡμῶν εἶχε καταρτισθῆ πρὶν ἢ πόλεμος ἐκρηγῆ, δὲ προέβη ὅμως εἰς οὐδεμίαν ἐνέργειαν, ἐνεκα τῶν εὐθὺς ἀμέσως ἐπελθουσῶν ἐθνικῶν ἡμῶν ἀνωμαλιῶν.

Ὅταν ὅμως ὁ πόλεμος ἔπαυσε καὶ ἡ ἀπὸ κοινοῦ ὄλων ἡμῶν ἐνέργεια καὶ δράσις εἰς τὸ Ἐθνικὸν Τμήμα δὲν ἐθεωρεῖτο πλέον ἀναγκαῖα, ἐπελήφθημεν καὶ ἡμεῖς τῆς συστηματικωτέρας δι-οργανώσεως τοῦ Τμήματός μας καὶ τῆς ἰδρύσεως τῆς πρώτης ἐν Ἑλλάδι Οἰκοκυρικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς.

Ἄλλ' ἐπειδὴ οἱ πόροι τῆς «Ἐνώσεως» δὲν ἐξήρουν πρὸς ἰδρυσις σχολῆς Οἰκοκυρικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς, ἄγνωστον δ' ἦτο ἐὰν ἡ τοιαύτη σχολὴ ἤθελεν εὐδοκιμήσει καὶ διὰ τοῦτο τὰς πρώτας δαπάνας πρὸς ἐγκατάστασιν τῆς σχολῆς κατέβα-λεν ἐξ ἰδίων ἢ πρόεδρος τοῦ Τμήματος κ. Κ. Παρρέν. Ἐὰν ἡ Σχολὴ εὐδοκίμει καὶ ἐκάλυπτε τὰς δαπάνας τῆς, θὰ περι-ήρχετο μετὰ τὴν πρώτην δοκιμαστικὴν περιόδον εἰς τὴν ἐν-τελῆ τῆς «Ἐνώσεως» κυριότητα. Ἐὰν ἀπετύγχανε, ἢ «Ἐνωσις» οὐδὲν θὰ ἐξῆμιοντο, ἀφοῦ οὐδὲν εἶχε καταβάλει ὑπὲρ αὐτῆς.

### ΕΠΙΦΥΛΔΙΣ

## ΤΟ ΝΥΜΦΙΚΟΝ ΦΟΡΕΜΑ

Ἐβράδυσεν. Ἐτελείωσε καὶ αὐτὴ ἡ ἡμέρα ἡ ἐργασία παρεδόθη τῶρα ἡ Γερτρούδη εἶνε ἐλευθέρη.

Ἐδειπνεσε μετ' τὴν γραῖαν μητέρα τῆς καὶ τὸ δεῖπνον διήρκεσε πολὺ. Δεῖπνον πτωχῶν, πολὺ μεγαλειότερας διαρκείας ἀπὸ τὰ πολυτελῆ συμπόσια τῶν πλουσιῶν· διότι, ἡ οἰκογένεια σκορπισμένη διὰ τὴν καθημερινὴν ἐργασίαν δὲν συναντᾶται παρὰ μόνον εἰς τὸ κοινὸν τραπέζι, καὶ τρώγουν ἀργά, ἀργά καὶ πολλὴν ὥραν διὰ νὰ ἔχουν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ εἶνε ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο μαζῆ.

Ἐπειτα ἡ Γερτρούδη ἀφοῦ ἐκαληνύκτησε τὴν μητέρα τῆς, ἐτόλμασεν ὅλα διὰ τὴν ἐπαύριον. Ἡ ὥρα εἶνε ἑννέα, τὰ ἀμύξια περνοῦν καὶ πηγαίνουν εἰς τὸ θέατρον, οἱ γέροντες πηγαίνουν νὰ περάσουν τὴν βραδεῖαν τῶν εἰς τοῦ ἐξαδέλφου τῶν, τὰ βήματά τῶν ἀκούονται εἰς τὴν πλησίον κλίμακα. Ἄλλὰ ἡ Γερτρούδη δὲν ἐνδιαφέρεται δι' ὅλα αὐτὰ. Ἐκείνη δὲν πηγαίνει οὔτε εἰς τὸ θέατρον, οὔτε εἰς τοῦ ἐξαδέλφου τῆς.

Ἐχει πολὺ περισσότερον ἐνδιαφέρουσαν ἐργασίαν ἢ Γερτρούδη... Μέσα εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς μετ' τὴν πόρτα κλεισμένη τοποθετεῖ τὴν

Ἐν τούτοις, καὶ κατὰ τὴν περίοδον τῆς δοκιμαστικῆς λειτουργίας, ἢ σχολῆ ἐτάχθη ὑπὸ τὴν Ἐφορείαν τῶν Κυριῶν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Τμήματος, αἱ ὁποῖαι συνετέλεσαν μεγάλως εἰς τὴν εὐδωσιν αὐτῆς.

Κατὰ τὸ α' σχολικὸν ἔτος, εἰς τὴν Ἐπαγγελματικὴν Σχολὴν ἐφοίτησαν περὶ τὰς ἐξήντα μαθήτριαι, ἐκ τῶν ὁποῖων αἱ τριάκοντα πέντε, πρόσφυγες Κορήσαι καὶ Θεσσαλαὶ δωρεάν. Αἱ λοιπαὶ ἐπὶ διδάκτρους.

Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει μαθήματα διὰ τὸ Οἰκοκυρικὸν μὲν μέρος: τὸ τῆς μαγειρικῆς, τὸ τῆς κοπτικῆς καὶ ραπτικῆς φορεμάτων, τῆς στηθοδεσμοποιίας, τοῦ σιδηρώματος, τῆς πλυντικῆς, τῆς διπλογραφίας καὶ τῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας ἐφηρμοσμένης.

Διὰ τὸ Ἐπαγγελματικὸν δὲ: τῆς πιλοποιίας, τῆς ἀνθοποιίας, τῆς πλαστικῆς, τῆς ξυλογραφίας, τῆς πυρογραφίας, τῆς ζωγραφικῆς, τῆς κομψοτεχνίας καὶ τῆς φωτογραφίας. Γενικὰ δὲ μαθήματα: Θρησκευτικά, Ἀνάγνωσιν, Γραφὴν, ἀριθμητικὴν, πατριδογραφίαν, ἱστορίαν καὶ ὑγιεινὴν.

Ἐκ τῶν ἀνω μαθημάτων εἰσῆχθησαν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος: ἡ μαγειρικὴ, ἡ κοπτικὴ καὶ ραπτικὴ φορεμάτων, ἡ πιλοποιία, ἡ ἀνθοποιία, ἡ ζωγραφικὴ, ἡ πλαστικὴ, ἡ διπλογραφία, τὸ σιδερωμα, ἡ οἰκιακὴ οἰκονομία ἐφηρμοσμένη καὶ τὰ γενικὰ μαθήματα.

Μετὰ τὴν κατὰ τὸ α' σχολικὸν ἔτος λειτουργίαν τῆς σχολῆς, ὑπὸ τοὺς ἔτους τοὺς ὁποῖους ἀνεφερέμεν, κατηρτίσθησαν ἐπαρκῶς μαθήτριαι, ὥστε νὰ δύναται ἡ σχολὴ νὰ δέχεται καὶ ἐξωτερικὰς παραγγελίας ἢ νὰ κατασκευάζη ἔτοιμα εἴδη πρὸς πώλησιν.

Κατηρτίσθη δ' ἐκ τῶν ἐτοιμῶν τούτων εἰδῶν διερκῆς ἑκ-θεσις, ὡς καὶ ἐξ ἐργοχείρων καὶ κομψοτεχνημάτων κυριῶν, ἐργαζομένων κατ' οἶκον.

Μετὰ τὴν δοκιμαστικὴν αὐτὴν περίοδον καὶ τὴν πλήρη ἐξασφάλισιν τῶν πόρων τῆς σχολῆς ἐκ τε τῶν διδαστρων καὶ τῆς ἐν αὐτῇ τελομένης ἐργασίας, ἦτοι ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου

λάμπαν τῆς ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι τῆς ραπτικῆς μηχανῆς τῆς. Ἐπειτα ἀνοίγει τὸ ντουλάπι τῆς καὶ βγάζει ἕνα φόρεμα ἀρχισμένον, — ἕνα φόρεμα ἄσπρο.

Νυμφικὸν φόρεμα!... Αὐτὴν ὅμως τὴν φορὰν εἶνε τὸ ἰδικόν τῆς... Ἄφοῦ ἔκαμε τόσα διὰ τὰς ἄλλας, ἀφοῦ ἐστόλισε τόσας ὠραίας νύμφας, τῶρα ἐργάζεται δι' ἑαυτήν. Κάθε βράδυ, ἀφοῦ τελειώσει τὰς ἄλλας ἐργασίας τῆς, ὅτε ὅλοι οἱ ἄλλοι κοιμοῦνται, ἐκείνη πέρνει τὸ φόρεμά τῆς καὶ ἐπὶ πολλὴν ὥραν μετ' ἀγάπην ἐργάζεται εἰς αὐτό. Καὶ μόνον νὰ κρατῆ τὸ μαλακὸ αὐτὸ ὕρασμα, τὰ μύξια τῆς θαμβοῦνται καὶ ἡ δακτυλῆθρα τρέμει εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου τῆς, τὸ ὁποῖον εἶνε σημαδεμμένον μετ' ὀλίγα μικρὰ μαῦρα σημεῖα ἀπὸ τὴν βελόνην... Αὐτὴ ἡ τόσον ἐπιτηδεῖα ράπτρια δὲν ἠμπορεῖ νὰ περάσῃ τὴν βελόνην τῆς... Εἶνε τὸ νυμφικὸν τῆς φόρεμα!

Μίαν ἡμέραν ἐφοβήθη τόσον πολὺ... Ἐνόμισεν ὅτι τὸ ἐλέ-κτισσε, φαντασθῆτε!... Καὶ δὲν ἦτο τίποτε· μία ἀπλὴ σταλαγμα-τιὰ νερό, — ἴσως ἕνα δάκρυ τὸ ὁποῖον ἐκύλησεν ἐπάνω εἰς τὸ ἄσπρο μεταξωτό... Ἐφοβήθη τόσον... Διότι, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα μῆνα θὰ γείνη ὁ γάμος. Ὁ Φρειδερίκος, τὸν ἤθελε τότε, εἰς τὸ τέλος τοῦ Δεκεμβρίου... Ἐλεῖ νὰ ἀρχίσῃ τὸ νέον ἔτος μαζῆ μετ' τὴν γυναι-κοῦλά του, οἱ δύο τους μέσα εἰς τὴν καινούργια κατοικία τους θὰ εἶνε εὐτυχεῖς... καὶ ἐκείνη ἐπίσης τὸ θέλει. Εἶνε τόσον λογικὸς αὐτὸς ὁ Φρειδερίκος, ἂν καὶ φαίνεται τόσον δειλός. Ἡ βελόνη μέ-νει, χωρὶς νὰ ἐργάζεται ἀνάμεσα εἰς τὰ δάκτυλά τῆς, διότι τῶρα ἐρ-γάζεται ἡ φαντασία. Ἡ νύκτα εἶνε σιωπηλὴ ἢ λάμπα χαμηλόνει.



τοῦ 1898—99, ἡ Ἐπαγγελματικὴ Σχολὴ περιῆλθεν εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τῆς «Ἐνώσεως». Διήνυσε δὲ τὸ β' ἔτος τῆς λειτουργίας της καλύπτουσα τὰς δαπάνας της ἐκ τῶν εἰσπράξεών της, χωρὶς καὶ πάλιν εἰς οὐδεμίαν δαπάνην νὰ ὑποβληθῇ ἢ «Ἐνωσις».

Αἱ ὄλαι εἰσπράξεις τῆς σχολῆς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀνῆλθον εἰς δρ. 5,032, αἱ δὲ πληρωμαὶ αἱ ἐνεργηθεῖσαι παρὰ τοῦ ταμείου τοῦ τμήματος ἀνῆλθον εἰς δρ. 4,966 καὶ 65. Ἦτοι εἴχομεν καὶ περίσσευμα ἐκ δρ. 65,55.

Αἱ εἰς τὴν Σχολὴν φοιτήσασαι κατὰ β' ἔτος μαθήτριαι κατανέμονται ὡς ἐξῆς: Διὰ τὸ μάθημα τῆς μαγειρικῆς: δεσποινίδες, κυραὶ καὶ ὑπρέτριαι δις μόνον τῆς ἐβδομάδος 35. Διὰ τὸ τῆς ραπτικῆς τεχνιτριῶν 85. Διὰ τὸ τῆς ραπτικῆς δεσποινίδων 15. Κατ' ἐκλογὴν δὲ ἐκ τούτων καὶ ἐξ ἐκείνων ἤκουσαν καὶ μαθήματα διπλογραφίας, πιλοποιίας, ἀνθοποιίας, πλαστικῆς καὶ σιδηρώματος ὡς καὶ τὰ γενικὰ μαθήματα.

Δωρεὰν ἐφοίτησαν διὰ τὸ μάθημα τῆς ραπτικῆς 40 ἄποροι μαθήτριαι. Διὰ τὰ μαθήματα πιλοποιίας καὶ ἀνθοποιίας ἀνὰ 10. Διὰ τὸ μάθημα μαγειρικῆς 12.

Ἡ ἐν τῇ σχολῇ τελεσθεῖσα ἐργασία ραπτικῆς κατανέμεται: εἰς ἐργασίαν ἐτοιμῶν εἰδῶν, τὰ ὅποια ἐπωλήθησαν, καὶ εἰς ἐργασίαν παραγγελιῶν. Ἐτοιμα κατεσκευάσθησαν φορέματα γυναικεῖα 14, φορέματα παιδικὰ 8, ὑποκαμισάκια 51, φοῦστες 14, ποδιῆς 14 καὶ 1 πελερίνα. Κατὰ παραγγελίαν δὲ κατεσκευάσθησαν φορέματα γυναικεῖα 59, παιδικὰ 8. Ἐπιδιορθώσεις φορεμάτων 8. Μπουσττοι 18. Ἐπιδιορθώσεις μπουσττων 2, φοῦστες 14. Μεσοφόρια 15. Πελερίνες 18. Ζακέτες 19. Ὑποκαμισάκια 5 καὶ ρόμπες 3. Ἐν ὄλῳ τεμάχια 271.

## ΒΙΒΛΙΑ

Ἐγχειρίδιον οἰνοποιίας. Παρὰ τοῦ κ. Σ. Δ. Σταματιάδου, καθηγητοῦ τῆς Βιομηχανικῆς Ἀκαδημίας καὶ πρώην καθηγητοῦ τῆς Γεωργικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, ἐξεδόθη ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον βιβλίον

Εἰς τὴν σιωπὴν αὐτὴν ἡ Γερτρούδη ἀκούει τὴν συγκίνησίν της. Σκέπεται τὴν ζωὴν της ἢ ὅποια ἐτελείωσε, τὴν ἀμέριμον ζωὴν τῆς νεανίδος, ἢ ὅποια παρέρχεται καὶ εἰς τὴν ὅποιαν κάθε ψυλιδία κάμνει καὶ ἓνα σημεῖον ἀνεπανόρθωτον. Θὰ ἀφήσῃ τὸ δωμάτιον αὐτό, τὸ ὅποιον τὴν εἶδε μικρούλαν, εἰς τὸ ὅποιον ἐμεγάλωσε καὶ εἰς τὸ ὅποιον ἦτο εὐτυχῆς. Θὰ τὸ ἐγκαταλείψῃ, αὐτό, τοῦ ὅποιου καὶ τὰ μικρότερα ἀντικείμενα τῆς εἶνε τόσον ἀγαπητά. Μία πόρτα κλείει εἰς τὸν δρόμον· ἡ Γερτρούδη τρέμει, νομίζει ὅτι ἡ πόρτα αὐτὴ κλείεται εἰς τὸ παρελθόν της.

Τότε στρέφεται πρὸς τὸ ἄσπρο αὐτὸ φέρεμα, τὸ ὅποιον ἀνοίγει νέον ὀρίζοντα, καὶ τὸ κυττάζει πολλὴν ὥραν ὡς νὰ θέλῃ νὰ τοῦ κλέψῃ τὸ μυστικόν του. Αὐτὸ τὸ ὅποιον αὐτὴ γνωρίζει εἶνε, ὅτι ἓνα κομμάτι ὑφασμα κρύπτει μυστήρια, δάκρυα καὶ χαράν. Καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλην ἤξεύρει ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῶν φορεμάτων νὰ ἐνοῆζ ζωὴν ὀλόκληρον.

Καὶ αὐτὸ τῆς συμβαίνει κάθε ἡμέραν.

Τὴν προσκαλοῦν . . . Γρήγορα, Γερτρούδη, ἓνα ἄσπρο φέρεμα . . . Καὶ βλέπει τοὺς δύο ἄρραβωνιασμένους πολὺ εὐτυχεῖς. Τὰ κερὰ ἀναμμένα, καὶ τὸν παπᾶ ὁ ὅποιος τοὺς εὐλογεῖ: «Σὰς εὐλογῶ τέχνα μου . . . νὰ εἰσθε εὐτυχεῖς».

Μετ' ὀλίγον καιρὸν μία ἄμαξα σταματᾷ ἐμπρὸς εἰς τὴν πόρτα της, μία νέα κυρία ἀναβαίνει κατακκόκινη ἀπὸ εὐχαρίστησιν. . . . «Γερτρούδη, μοῦ χρειάζεται ἓνα φέρεμα χοροῦ διὰ τὸ Σάββατον, χωρὶς ἀναβολὴν· κάτι πολὺ ὠραῖον, ἤξεύρεις. . . διὰ τὸν χορὸν τῆς κυρίας

πολύτιμον διὰ τὸν τόπον μας, ὅπου ἡ οἰνοπαραγωγὴ ἀποτελεῖ ἓνα τῶν κυριωτέρων κλάδων τοῦ ἐθνικοῦ μας πλοῦτου.

Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Σταματιάδου εἶναι εὐκατάληπτον, πρακτικόν, δύναται δὲ νὰ χρησιμεύσῃ, παρέχον πολυτίμους ἐκδουλεύσεις ὄχι μόνον εἰς τοὺς οἰνοπαραγωγούς καὶ τοὺς ἀμπελοκτήμονας, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς μικροὺς οἰνοποιούς. Ἀποτελούμενον ἐκ 350 σελίδων περιπλουτιᾶται δρ. 6 διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ φρ. χρ. 6 διὰ τὸ ἐξωτερικόν.

Θρησκευτικαὶ ὁμιλίαι Παρὰ τοῦ κ. Δ. Ζ. Σακελλαρίου ἐξεδόθησαν εἰς ὀγκώδη βιβλίον «Θρησκευτικαὶ ὁμιλίαι» πρὸς διαφώτισιν τοῦ λαοῦ, ὅπως λέγει αὐτὸς ὁ συγγραφεὺς. Τὸ βιβλίον τιμᾶται δραχ. 2. Παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἐξεδόθη καὶ ἄλλο θρησκευτικόν βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «Κοσμικὴ τε καὶ Χριστιανικὴ Πεῖρα», τὸ ὅποιον ἐπίσης τιμᾶται δρ. 2.

## ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Μελιτζάνες εἰς τὸν φούρνον. Κόπτετε τῆς μελιτζάνες κατὰ μῆκος εἰς δύο. Ἀφαιρεῖτε ἀρκετὴν ψύχαν, τὰς τηγανίζετε ὀλίγον, ἰδιαίτερώς κόπτετε δύο κρομμυδάκια, δύο σελίδας σκόρδο, ὀλίγο σέλινο, καὶ ὀλίγη ψύχαν μελιτζάνας. Τὰ βάλετε νὰ βράσουν μὲ λάδι καὶ νερόν. Ὅταν εἶναι ἔτοιμα προσθέτετε ἀρκετὸν ξεῖδι, δύο μάτσα ψιλοκομμένο μαιντανό, γαλέταν τριμμένην, κάπριι τουρσί λυωμένη καλὰ εἰς γουδί καὶ μίαν ἢ δύο σαρδέλας καθαρισμένας καὶ λυωμένας ἐπίσης. Βάζετε τὰς μοιρασμένας μελιτζάνας σας εἰς καρβάναν ἢ ταψί. Τὸ ἀνοικτὸν μέρος ἐπάνω, καὶ σκεπάζετε ὅλον τὸ ἄνοιγμα κάθε μίᾳ μὲ τὸ ἄνω μίγμ. Τὰς στέλλετε εἰς τὸν φούρνον. Εἶναι ὀρεκτικώτατες.

Ἐὰν θέλετε νὰ τὰς κάμητε μὲ βούτυρον, τότε προσθέτετε καὶ ὀλίγον κημῶν εἰς τὸ μίγμ, καὶ ὅταν εἶναι ἔτοιμοι τὰς βγάζετε ἀπὸ τὸν φούρνον, κτυπᾶτε τρία αὐγὰ καλὰ, σκεπάζετε κάθε μελιτζάναν χωριστὰ καὶ τὰς ξαναβάζετε εἰς τὸν φούρνον διὰ νὰ κάμη τὸ αὐγὸν κρούσαν.

## ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΡΓΟΧΕΙΡΩΝ ΑΘΗΝΑΣ ΣΑΒΟΠΟΥΛΟΥ

Ζητεῖ ἐργάτιδας καὶ μαθητριάς διδασχθησομένας ἐπ' ἀμοιβῇ.

120 — Ὁδὸς Ἐρμοῦ — 120

Α. . . . .» Ἡ Γερτρούδη ἀκούει εἰς τὰς πτυχὰς τοῦ φορέματος μακρυνούς γέλωτας, θόρυβον ἑορτῆς καὶ ἤχους μουσικῆς

Καὶ ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν . . . «Γερτρούδη ἓνα παιδιάστικο φορεματάκι, ἓνα σκουφάκι ἀπὸ δαντέλλαν, πᾶν ὅτι ἔχεις ἐκλεκτότερον . . . .» Ὡ! ἡ εὐτυχῆς μητέρα ἢ σκυμμένη ἀπὸ πᾶνω ἀπὸ τὴν κούνια. . . Τὰ πρῶτα λόγια. . . Τὰ πρῶτα βήματα. . .

Καὶ μετὰ τινά καιρὸν. . . . «Ὡ! ὄχι Γερτρούδη, ὄχι φορέματα ἀνοικτοῦ χρώματος. . . δὲν εἶμαι πλέον εὐθυμος, ὅπως ἄλλοτε . . .» Δυστυχῆς γυνή!

Καὶ τέλος. . .

Καὶ τέλος τὸ μαῦρο φέρεμα, τὸ ἀναπόρευκτον φέρεμα τοῦ πένθους. . .

Δὲν εἶνε ἀλήθεια ὅτι εἶδατε, ὦ φορέματα, τοιοῦτου εἶδους ἱστορίας, τοιαύτας σκηναὶς τοῦ καθημερινοῦ βίου, εἰς τὰς ὅποιας πάντοτε λαμβάνετε μέρος, καὶ σκορπίζετε εἰς τὴν οἰκίαν τὸν γέλωτα τῶν μεταξωτῶν σας, ἢ τὸ πένθος τῶν κρεπιῶν σας;

Καὶ ἰδοὺ διατὶ ἡ Γερτρούδη, ἡ ὅποια γνωρίζει ὅλα αὐτὰ σκύβε, ἐπάνω εἰς τὸ νυμφικόν της φέρεμα, ζητοῦσα εἰς αὐτὸ τὴν ἱστορίαν της, τὸ μυστικόν τοῦ μέλλοντός της, τὰς χαρὰς καὶ τὰς λύπας, τὰς ὅποιας θὰ τῆς φέρῃ ἡ νέα αὐτῆς ζωὴ, ἡ ὅποια ἀνοίγεται ἐμπρὸς της, —καὶ ἐὰν δὲν θὰ λυπηθῇ ποτὲ τὰς ἡμέρας τοῦ παρελθόντος καὶ τὸ ἤτυχον αὐτὸ δωμάτιον, εἰς τὸ ὅποιον ἡ σχεδὸν σβυσμένη λάμπα δίδει τώρα τὸ μυστήριον τῆς αὐγῆς.

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν)

Εἰρήνη Νικολαίδου